

Páneurópai Piknik
Sopron 2009

Angela Merkel, német szövetségi kancellár beszéde
2009. augusztus 19., Fertőrákos, Európa Koncert

**Mélyen tisztelt Köztársasági Elnök Úr, mélyen tisztelt Miniszterelnök Úr,
Polgármester Úr, Magas Úr, mélyen tisztelt Kollégák,
kedves Barátaim, Hölgyeim és Uraim!**

Nagyon örülök annak, hogy ma Önökkel együtt ünnepelhetem a Páneurópai Piknik 20. évfordulóját.

A Páneurópai Piknik az emberiség történelmének valószínűleg legjelentősebb következményekkel járó piknikje volt. Ez sokkal több volt, mint csak egy piknik. Azt mondanám, hogy ez több volt, mint csak a polgárok egy a Vasfüggöny fölött megtartott találkozója. A piknik valójában egy kis forradalom volt. A piknik jelentette a váltóállítást a szeptember 10-i, hivatalos határnyitáshoz vezető úton.

Ez a mérföldkő elképzelhetetlen lett volna a Páneurópai Piknik akkori soproni és debreceni szervezőinek bátorsága nélkül, de az akkori magyar kormány Német Miklós miniszterelnök és Pozsgay Imre államminiszter körüli reformerjeinek bátorsága nélkül sem. Megindító az, ahogy Helmut Kohl szövetségi kancellár beszámol a titokban tartott találkozásáról Német miniszterelnökkel és Horn ill. Genscher külügyminiszterekkel 1989. augusztus 25-én, a gymnich-i kastélyban, – néhány nap múlva ennek 20 éve lesz – tehát röviddel a végérvényes magyarországi határnyitás előtt – idézem:

„Többször megkérdeztem Németh Miklóst, hogy a magyarok nem várnak-e el valamilyen elmentételezést, de minden esetben legyintett és azokkal a szavakkal utasított el, hogy Magyarország nem árul embereket.”

Ez a segítőkézség és ez a bátorság nyitotta meg az NDK polgárai számára a szabadsághoz és valamennyi német számára az egységhez vezető utat. Önök, magyarok adtak szárnyakat a németek szabadságvágyának. Az Önök bátorsága volt a döntőjelentőségű ütés arra a vésőre, amely aztán lebontotta a berlini Falat. Magyarország nagyszerű hozzájárulást nyújtott a vasfüggöny lebontásához és Európa szabadságának és egységének eléréséhez. Ezért köszönetet mondok Önöknek a Németországi Szövetségi Köztársaság és lakosai nevében, és személyesen saját nevemben is köszönöm. Ez az elismerés megillet mindenkit, aki szolidáris volt a menekültekkel, aki megmutatta nekik a határhoz vezető utat, aki szállást és támogatást adott részükre.

Ez egyáltalán nem volt magától értetődő. Különleges segítség érkezett az egyházak képviselőitől, az ellenzéki csoportoktól mint az MDF és a FIDESZ valamint a segélyszervezetektől. Hadd említsem Kozma atyát sokuk képviseletében.

De érkezett segítség a vasfüggöny másik oldaláról is: így pl. Habsburg Otto volt a Páneurópai Piknik egyik védnöke. A Máltai Szeretetszolgálat Csilla von Boeselagerral, Budapest angyalával döntő szerepet játszott a menekültek gondozásánál, támogatásánál.

Ezen kívül fontos volt a szabad média szerepe. Közvetítették az egész NDK-ba azokat a képeket, miként bontják a határzárakat. Így vitték tovább a szabadság hívószavát.

De a köszönetnyilvánításba szeretném belefoglalni a határ másik oldalán élő számos embert is, Burgenlandban és egész Ausztriában. Magyaroknak, németeknek, osztrákoknak és valamennyi szabadságszerető európainak közös oka van az üneplésre.

Ennek érdekében más európaiak is nagymértékben hozzájárultak. Emlékeztetek II. János Pál pápára, a lengyel Szolidaritásra, a csehszlovák Charta 77-re, és a balti útra.

Ez a szabadság, demokrácia és az emberi jogok megvalósításához vezető út jóval 1989 előtt kezdődött. És ez az út nem volt mentes a csapásoktól: ezt mutatja az 1953-as NDK- felkelés leverése, az 1956-os magyar felkelés leverése, és az 1968-as Prágai Tavasz leverése. 1989-ben aztán már nem lehetett feltartóztatni a tömegmozgalmat. És a Szovjetunió élén a döntő személy, Michail Gorbacsov nem is akarta azt feltartóztatni.

Ez mind inspirálta az NDK polgárait és előre vitte a békés forradalmat. Egyrésztől több ezer NDK-s polgár próbált meg Magyarországon keresztül a szabadságba jutni – ők kívülről gyakoroltak nyomást a kelet-berlini korhadó rezsimre. Másrészt pedig számtalan ember tudatosan döntött úgy, hogy otthon marad és ott viszi előre a rendszerváltást.

Ma, Hölgyeim és Uraim, valamennyien egy szabad és egyesült Európában élünk. Ez olyan dolog, amelyet nem lehet eléggé nagyra értékelni. Ezt igazolja az Európa-koncertek nagyszerű hagyománya is itt a fertőrákosi Barlangszínházban. A Barlangszínházhoz vezető úton látható egy emléktábla. A 2. világháború vége felé itt foglalkoztatott kényszermunkásokról emlékezik meg. Ilyen szorosan egymás mellett léteznek az örömteli és a szomorú emlékek. Elkísérnek minket az egyesült Európa alakítása során, amelyet magyarok és németek egymás oldalán barátként és partnerként végzünk.

A weimari Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola ifjú zenészeinek fellépésének leszünk most tanúi, amely szimbolizálja országaink történelmi összetartozását, és az igen aktuális baráti partnerségét is.

A keleti blokk hatalmasai évtizedeken keresztül megpróbálták kiűzni az emberek fejéből az egyesült, szabad és demokratikus Európát. Nem sikerült nekik. Ami a 2. világháború után évtizedeken keresztül csak vízió volt, az valósággá vált.

A jövőnk a kezünkben van. Látjuk azt, hogy ez nem mindig egyszerű dolog, de tekintsük megbízatásunknak ezt, és ennek során gondoljunk a 20. évvel ezelőtti eseményekre. Képesek vagyunk arra, hogy változtassunk, képesek vagyunk arra, hogy a dolgokat jobbá tegyük. Ehhez rendelkezésre állnak a lehetőségeink, szabadságban. És ezeket ki is kell használnunk. Ez a feladatunk.

